

Fleninge Mölla

Foto: G Holmberg

**Verksamhetsberättelse
och Krönika
2015**

Verksamhetsberättelse för år 2014

Årsmötet hölls i Vikens Hemgård den 1 mars 2014 där stadgeenliga ärenden och val fördrogs.

Ordförande:	Lars Nilsson
Styrelseledamöter:	Ingrid Erlandsson, Stig Håkansson, Åke Fagerberg och Helmer Lyberg
Styrelsesuppleanter:	Lars Falk, Gun-Britt Berndtsson och Anders Nilsson
Museikommitté:	Gunilla Holmberg, Gert-Åke Magnusson, Göran Hansson, Margaretha Petersson och Jan Hylander
Suppleanter:	Torsten Nilsson, Ingemar Hansson och Leif Magnusson
IT-ansvarig:	Lennart Håkansson
Revisorer:	Anders Wijk och Carl-Johan Bernhold
Suppleanter:	Börje Johansson och Rolf Andersson
Representanter till Skånes Hembygdsförbunds Årsmöte:	Gunilla Holmberg, Ingrid Erlandsson och Margaretha Petersson
Suppleanter:	Lars Nilsson och Birgitta Paulsson
Pressreferent:	Stig Håkansson
Valberedning:	Göran Håkansson, Lennart Bengtsson, Bengt Wilhelmsson, Anna-Karin Andreasson och Tommy Larsson

Till att var för sig teckna föreningens firma utsågs ordföranden och kassör.

Årsavgift för 2015: 100:-/person och 200:-/familj.

Avsättning till reservfonden 0:-

Sveriges hembygdsförbunds hedersnål med lagerkrans och diplom utdelades till Evy och Torsten Persson för förtjänstfulla arbeten under många år.

Ordföranden tackade styrelsen, museikommitten och alla engagerade för ett gott samarbete under det gångna året.

Arbetsåret på börjades måndagen den 31:e Mars med storstädning för kommande hembygdsdag den 13:e April. Måndagsträffarna fortgick fram till den 4:e November. Vi bjöds på goda mackor, lärde oss mycket om museieföremål och fick många skratt av gamla historier. Det stora arbetet med registreringen och akriveringen har pågått hela året.

Efter stormen Sven har vi åtgärdatnocken på korsvirkeslängan. Vid säkring av vingarna på möllan konstaterades att dessa var i dålig kondition. Vingarna behöver bytas och nu undersöker vi möjligheten att utföra detta eftersom kostnaden är mer än vår ekonomi klarar av.

Efter läckage i skomakeriet i Klockaregården har vi byggt nytt undertak och målat om. I museet har vi gjort många kompletteringar och förbättringar.

Vi är mycket belåtna med årets aktiviteter men vill poängtera vissa toppar:

Ank-racet i Duvestubbeskogen med nya ankor, strålande väder och många besökande.

Årets utfärd till ryttmästarbostället utanför Skövde. Vi var 57 personer (full buss), hade en trevlig resa, fick god mat och en uppskattad guidning av Bernhard Englund, som var i toppform.

"Vad väger grisen" blev den stora attraktionen på årets loppis.

Öppet museum den 17:e Augusti med temat "Det stora tårtkalaset". Elva tårtor hade bakats och skänkts av medlemmar i föreningen. 80 personer besökte museet och fick äta tårta tills de blev mätta. Fyra spelmän spelade och sjöng gamla godingar. Regnet öste ner så vi fick trängas runt borden inne i museet.

Två anekdotaftnar med servering av öl och korv arrangerades under hösten och blev mycket trevliga sammankomster.

Museet har haft många inbokade besök bla SPF-Ringstorp, lärarna på Svengårdskolan och 3:e klassarna på Gläntanskolan.

Möllan hade, en mörk kväll i November, besök av ledningsgruppen på Väla Centrum där de i det dunkla ljuset dubbades in i den hemliga orden "Shoppus ...?...." av en känd fd Fleningebo. Föreningen tackar för allt arbete som utförts och de ekonomiska bidragen vi fått.

Styrelsen

Boka besök!

Ake Fagerberg
042 204027

eller

Lars Nilsson
042 204970

Årskrönika 2014

2014 har varit ett år med varm sommar och en ovanligt varm höst.

Duvestubbedagen med ankrace avhölls traditionsenligt på våren. Evenemanget är uppskattat och mycket människor var samlade. En ny cykelstig har anlagts upp till Starke Tufves museum. Över bäcken i Tufves skog fanns för 100 år sedan en bro, som skall återuppbyggas nästa år.

Dieseltjuvar har härjat under året. Tre traktorer på Planagården tömdes på diesel och en plog stals.

Bolistbutiken i Fleninge har utvidgats under året.

Söder om Väla stormarknad byggs ett nytt affärshus, kallat "Väla volym." Willy's skall ha en stor butik där.

Byggnation på sista delen av Palmsområdet har påbörjats. Den nyanlagda dammen söder om befintlig bebyggelse pryder området.

Under året har fiberkablar lagts ut i vissa delar av Ödåkra. Mycket maskiner har varit på gatorna och trottoarerna har fått ny asfalt.

Vid Björka kyrka pågår projektering av ett nytt seniorboende.

Intresset för Fleninge museum har ökat under året. Vi har haft besök av olika grupper av skolklasser, lärare och pensionärer.

En grupp pensionärer har samlats på museet några måndagsförmiddagar vår och höst för att vårda samlingar och byggnader.

Birgitta Paulsson

Från vänster i bild, gamla småskolan med uthus, Fleninge 12 (där Brandt bodde) och Bergqvist's hus. Bilden från 1920.

Väder och skörd 2014

JANUARI: Medeltemperaturen för månaden höll sig kring noll grader. Vintern kom den 13/2 med sex minusgrader och lätt snöfall. Sista veckan fick vi rejält med snö och minusgrader. Vintersporten kom igång. Nederbörden för månaden blev 30 mm.

FEBRUARI: Temperaturen höll sig över noll. Den 11/2 sjöng lärkorna och koltrastar provsjöng den 16/2. Vårvintern visade sig med sol ibland och lugnt väder. 51.5 mm regn föll.

MARS: Dagstemperaturen höll sig över noll och nådde vid tre tillfällen 16 grader. Lätt nattfrost förekom. På lätta jordar kom vårbruket igång den 20:e och fyra dagar senare var det full aktivitet dag som natt. Korn såddes den 24:e och åkerbönor den 31:e. Sådesårlor kom tillbaka den 28 mars. Inget regn föll i månadens sista vecka. Dessförinnan 30 mm.

APRIL: Havre såddes den 2:e och sockerbetor den 4:e. Den 7:e kom en störtskur på 7 mm regn i Ödåkra (medan det föll 35mm i Gunnestorpsområdet). Det fortsatte att regna dagligen till den 17 april, då vårbruket med möda var avklarat. Värme och torka blev äventyrligt för det nysådda. Boken var grön den 16 april, svalorna kom till sina bon den 22:e och göken gol den 28 april. Månadsnederbörden blev 40 mm.

MAJ: Medeltemperaturen steg från 10 till 15 grader i slutet av månaden. Sommartemperaturer med 25 grader utan regn i månadens två sista veckor. Mellan den 7-17 maj föll det 98 mm regn.

JUNI: Medeltemperaturen höll sig på 15 grader. Sommar blev det den 7-10 juni med upp till 23 grader varmt. Midsommar blev kall och regnig. 72 mm regn föll det över hela månaden.

JULI: Värmen kom och dagtemperaturen låg flera dagar mellan 25 och 30 grader. Natttemperaturen var som lägst 10 grader. Tröskningen av raps satte igång den 10:e och vete tröskades den 21:e, kornet tröskades den 27:e och havren den 31 juli. Årets varmaste dag var den 27 juli med 32,5 grader. 45 mm regn föll under juli.

AUGUSTI: Månaden börjar med 27 graders värme och sjunker till 15 medan natttemperaturen snuddar vid 5 grader den 28:e. 117 mm faller under månaden och skapar svårigheter med sådd.

SEPTEMBER: Månaden börjar med milt och regnfritt väder. Dagstemperaturen över 20 grader till den 18:e och slutar månaden på 15 grader. 76 mm regn föll med regnfria dagar emellan.

OKTOBER: Börjar och slutar med uppehållsväder, men där emellan häftiga regnskurar. Den 28 oktober var den vackraste höstdagen. Dagstemperaturen sjönk från 18 till 10 grader. 117 mm regn föll.

NOVEMBER: Maxtemperaturen sjunker under månaden till 4 grader efter att den nått 15 grader den 1 nov. Månaden blev dyster med småregn, dis och dimma och råkallt. 31 mm regn föll.

DECEMBER: Dags- och natttemperatur höll sig över noll. Dock blev det -10 grader kallt till juldagarna. Temperaturen steg till 5 plus på årets sista dagar. 101 mm föll under december.

Totalt föll 808 mm nederbörd under året.

Sonja Larsson gjorde observationerna, Gunilla Holmberg sammanställde resultaten.

Fleninge Hembygd under 1:a världskriget.

Första världskriget utbröt för 100 år sedan i augusti 1914. Även om inte Sverige var angripet, var svenskarna utsatta för betydande svårigheter också i vår del av landet.

Nedanstående är i huvudsak hämtat ur Anders Perssons dagböcker från Fleninge museum och från kyrkböcker. Lite material kommer från andra dokument.

Den 4/8 1914 ringde kyrkklockorna till mobilisering, vilket sedan skedde i olika omgångar. 32-42-åriga män tillhörde den så kallade landstormen, som var den äldre delen av värnpliktsarmen. Deras mobiliseringsort var Berga i Helsingborg. De yngre männen åkte vanligen tåg till sina mobiliseringsplatser. Tågtrafik fanns norrut via västkustbanan samt till Småland och östra Skåne. En del män fick sannolikt gå till sina inställelseorter.

Mobilisering 1:a världskriget – Nr. 2 från vänster är Nils Nilsson från Östergård.

I Ödåkra hade spritfabriken startat vid sekelskiftet och många Ödåkrabor arbetade där. Det var då NP Mathiasson var chef över "sprit". Spritbolaget bidrog till att många småföretagare etablerade sig i tätorten. Det var murare, snickare, skomakare, toffelmakare, skräddare, sömmerskor, frisörer m.m. Vid denna tid fanns inte så mycket färdig konfektion. Behövde man en ny kostym eller kappa gick man till skräddaren. På landsbygden reste sömmerskor runt och sydde kläder till barnen. Murare och snickare fick ibland gå lång väg från sin bostad till sitt arbete, till exempel från Fleninge till Helsingborg. Cyklar fanns men var inte var persons egendom. Man var också rädd om sin cykel och tog inte gärna ut den när det regnade.

Lantbruket krävde mycket arbetskraft. Det var oftast yngre personer, som arbetade där. De bodde på gårdarna i så kallade pigkammare eller drängkammare, inte alltid komfortabla bostäder. Mat och husrum var en del av lönen. Piglönen var därutöver 20-30 kronor i månaden. Under trösksäsongen på höstarna anställdes extra arbetare som följde tröskan från gård till gård.

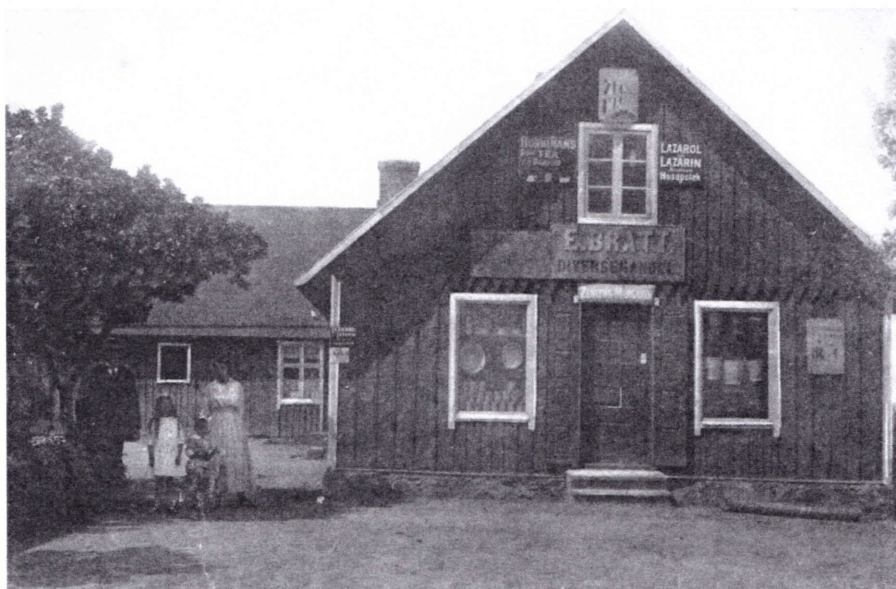
Mul-och klövsjukan härjade 1914-1915. En gård i Gårdstånga drabbades, liksom Rosendahls gård, där 217 djur fick slaktas. Staten lämnade viss ersättning till de drabbade gårdarna.

Vartefter som kriget pågick blev livsmedel dyrare och tillgången begränsad. Dock klarade man sig bättre på landsbygden än i städerna. Jorden odlades och man fick tillgång till grönsaker, frukt och rotfrukter. Potatisbristen blev särskilt svår, dels på grund av missväxt och dels på grund av frost i järnvägsvagnar under transporter. En del potatis exporterades också till Tyskland. Fattiga familjer ersatte potatis med kålrötter "rabbor", som i och för sig var mycket näringrika.

1917 kostade potatisen 15 kronor för 100 kilo. Kålrötter kostade 8 kronor för 100 kilo. Vid samma tid kostade vetemjöl 36 öre kilot och rågsikt 38 öre kilot. Ransoneringskort på mjöl, bröd och socker delades ut vid olika tillfällen.

Nords fiskaffär från Hasslarp körde omkring med häst och vagn och sålde torsk, skrubba, och sill. Fisk var inte ransonerat. Stekt sill, kokt skalpotatis med mjölk som sås var en vanlig middagsrätt.

På samma sätt åkte en slaktare runt och sålde kött. Man åt så många delar på djuret som man kunde t.ex huvuden på kalv och lamm, kallat kalvvina

Edvin och Lilly Bratts diversehandel 1917.

eller lammvina. Hjärnan på dessa djur stektes och lär ha varit en delikatess. Speceributiker fanns i Fleninge och Ödåkra, men deras utbud var inte stort. En lantbrukare i Fleninge föreslog att arbetare vid sockerfabriken och betodlare skulle få extra tilldelning av socker, vilket avslogs av Folkhushållningskommitten.

Elektricitet fanns, men som regel inte i bostäderna. Mat lagades i ved- eller kolspisar. Fotogen användes också för matlagning och för belysning. Under en period var fotogen och stearinljus endast tillåtet att användas vid barnens läxläsning och i ladugårdarna vid mjölkning. Man fick då nöja sig med ljuset som kom från öppen spis. Fotogen användes också för att bekämpa lusplågan.

Försäljare gick omkring på landsbygden och sålde tyger, vispar, stegar m.m. Dessa s.k. luffare tiggde ibland mat hos sina kunder och blev vanligen inbjudna. Sängplats fick man bara, om man kunde garantera sig vara lusfri.

1915 lade man in värmeledning i kyrkan. På grund av hög belysningskostnad förrättades julottan 1917 i dagsljus.

Bränder orsakade av åska inträffade, liksom av gnistregn från skorstenar samt av lokomobiler under pågående tröskning. Lokomobiler var en rullande ångkraftkälla. Brandkåar fanns i Fleninge och man använde handspruta.

Första motoriserade brandsprutan i Fleninge. Körd av Tage Wijk.

Barn föddes hemma. Barnmorskan fru Paulsson var anställd i kommunen under 40 år. Det kunde förekomma att två barn var på väg samtidigt och fru Paulsson fick springa från det ena stället till det andra. Spädbarnsdödligheten var efter våra mått mätt hög. De flesta familjer som hade 8-10 barn hade något barn som avlidit i späda ålder. Under 1914 – 1918 avled 7 barn i Fleninge församling vid eller strax efter födseln. Det var inte helt ofarligt för

kvinnan att föda barn. Havandeskapsförgiftning kunde inne-bära att kvinnan avled. En kvinna som fött många barn kunde ha uttänjd livmoder, vilket om det ville sig illa orsakade att barnet lade sig fel och värkarna uteblev. Detta riskerade att både moder och barn avled.

Barnsjukdomar var vid denna tid synnerligen allvarliga, 2 barn dog i mässlingen, 1 i schalakangfeber, 2 i kikhosta och 2 i difteri i Fleninge församling under perioden. 4 personer drunknade 1914-1918, 2 små pojkar i Flöjabäcken och en yngling i en mangelgrav. En man saknades på hösten 1916 och hittades på våren 1917 i Vegeå.

Tuberkulos var en annan vanlig dödsorsak. 7 personer avled i sjukdomen i socknen under perioden. Hösten 1918 kom den svåra influensasjukdomen "spanskan" till Sverige. Fleninge socken klarade sig relativt lindrigt undan, där endast 2-3 personer avled. I Kattarp och Allerum var det betydligt värre, där 20-30 personer avled i vardera socken. Det var mest unga människor som dog, beroende på att de generellt hade sämre immunitet mot influensa än äldre personer, som hade haft någon influensa-sjukdom tidigare i sina liv.

Det var inte helt lugnt på arbetsmarknaden under dessa år. I februari 1918 strejkade arbetarna i Nyvångs och Hyllinge gruvor för högre löner. Det blev ingen överenskommelse och efter en månads strejk fick arbetarna ge sig. En olycka på sockerfabriken i Hasslarp krävde ett liv.

Svensk radio fanns inte, men en del välbeställda människor hade telefon. Postverket var inrättat, och postbud gick runt i socknen och delade ut post. Nyheter om krigssituationen fick man via dagstidningar. Öresundsposten och Helsingborgs dagblad kom ut i Helsingborg. Även om det tog viss tid innan nyheter om kriget kom ut i tidningarna, var människor i vår trakt ganska uppdaterade och var trötta på alla vedermödor som kriget innebar. Det förekom sjökatastrofer där även svenska båtar var inblandade.

På hösten 1918 tog kriget slut och man kunde börja se ljusare på tillvaron igen.

Birgitta Paulsson

Omnibuss från ca 1919. Den kan ha sitt ursprung som före detta lastbil. När kriget äntligen var över, fanns det gott om lastbilar, som i första världskriget använts till transporter av ost och av potatis till Tyskland. Dessa transporter gav god inkomst och resulterade i att det behövdes ransoneringskort för potatisinköp i Sverige. Lastbilarna byggdes om till omnibussar och busstrafiken blomstrade under de första åren av 1920.

Bild från Wikipedia

VRAMLINGADANSEN PÅ ÖSTERGÅRD

Redan på Tufve Jönssons tid var vramlingarna liksom tjänarna från de stora godsens allmänhet, illa beryktade för sin framfart på vägarna och för sitt våldgästande hos fräsebönderna. Men Tufves styrka var välkänd vida omkring, varför man bevisligen aktade sig för att våldgästa Duvestubbe-mannen. Men en kväll i början av sitt andra gifte, då Tufve var i sin fulla mannastyrka, såg han en rad vramlingar hålla utanför Östergård, nabohemman till Duvestubbe. Han tog sin starkaste dräng med sig till Östergård, där vramlingarna som bäst höll på att dricka och skåla inne i storstugan. De kalasade på den goda mat och dryck, som gårdens folk med våld tvingades att sätta fram.

”Den kommer icke försent, som hänger sig vid ljus”, sa Tufve.

Och så skar han med drängens hjälp av draglinorna på vramlingarnas seldon och såg till att tömmarna var ordentligt fastsurrade vid vagnshäckarna. När detta var klart, inträdde Tufve i storstugan, sedan han först befallt drängen att bli kvar i farstun och ta emot vad husbonden kastade ut till honom för vidare befordran till gårdsplanen.

In trädde Tufve, hotfull och bister. Inte ett ord sade han. Han bara sträckte på sig. Med ens blev det tyst bland de skrålande och drickande vramlingarna. De förstod, sin rusighet till trots, vad klockan var slagen, när de såg den fruktade Tufve i dörren, lik en väldig fura. Tufve yttrade fortfarande ingenting. Han bara tog de närmast sittande vramlingarna i nacken och ryggslutet och kastade ut dem i farstun så fort drängen kunde vräka ut dem på gårdsplanen.

”Det gick som smör och bröd i skräddare”, sa Tufve, då den siste vramlingen åkte ut på gården och satte sig i smörjan.

Vramlingarna, som hastigt började nyktra till, gjorde sig beredda att under höga skrän storma storstugan och tukta Tufve. Men det stannade vid skrän och hotelser.

”Stora ord och fett fläsk fastnar inte i halsen”, sa Tufve och røjde sig väg genom den skrålande hopen.

I nödfall brukar man träben, fortsatte han och svängde en långvagn genom att fatta den i stängen som vore det ett skätteträ.

Under rädsla och halvkvävda svordomar knöt vramlingarna sina draglinor och lämnade det farliga grannskapet. Och de som tog stora omvägar under de närmaste åren i dessa trakter, det var allt vramlingarna!

Text: genom Åke Fagerberg

..VRAMLINGARNA
VÄLDGÄSTAR ÖSTERGÅRD!..

- NU BÖRJAR VRAMLINGADANSEN!!

Aktiviteter

Helmer och möllan

Jan justerar kopparslagarverktyg

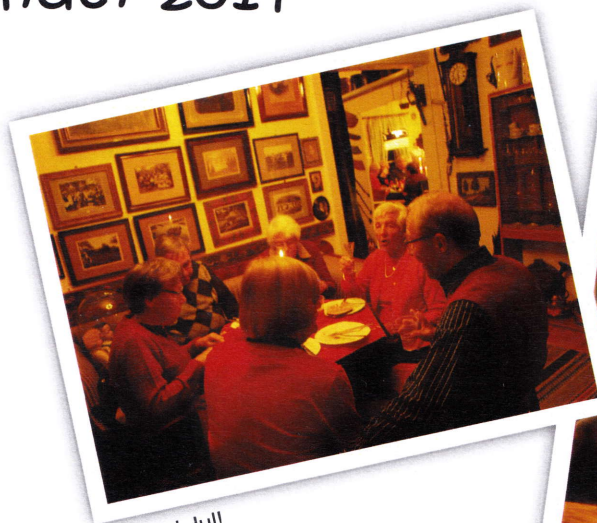

Gert-Åke placerar öltunnan

På väg till Zakow och Nyhamnsläge

r under 2014

Glad Jul!

Sprall i benen!

Maten är serverad

Jul i köket.

En bild berättar – av Stig Malte

En vacker vårvinterdag på Fleninge Allmanning i slutet av 1930-talet.

Alfred Eriksson har med häst och vagn levererat skummjölken från Allerums mejeri till grisar och kalvar. Handlaren Edvard Olsson, kaptenen kallad, med förflutet på dom sju haven, har tänt sin pipa och lämnat butiken för ett trivsamt samtal med äkta paret Karl och Karolina Johansson på Fleninge 1:1. Både el och telefon har nyligen kommit till byn. Vägen heter fortfarande Allmanningavägen, och eftersom våren är på väg, behöver snöfogden, ett uppdrag som alternerade bland bönderna, inte kalla in arbetsstyrkan mer denna vinter. Dock skulle Bonde Andersson i många år ännu rycka ut med "skravan" för att hyvla grusvägen farbar.

Karl Johansson var född i Kattarp 1866, och var bonde i hela sitt liv. Först på Fleninge 8:1 till år 1900, då Ludvig Svensson övertog stället. Karl var gift med Anna-Stina Andersson från Kropp, med vilken han fick tre döttrar. Maria 1896, Alma 1898, samt Hanna 1901. Karl blev tidigt änkeman. Därför var Lina, som han fann på en gård i Starby, där hon arbetade som piga, hans andra hustru. År 1941 kom Ture och Marta Johansson med sina fyra barn till Allmänningen, och Karl fortsatte sin jordbrukargärning som 75-åring på ett 3-tunnlandställe i närheten. Där lät han uppföra en ny långa, med stall och hemlighus.

Ture var född i Hässlunda 1898, och Marta 1906 i Ottarp. Dom hade i två år varit bosatta i Göteborg, där Ture hade arbetat som murare. Dom började omgående att renovera. Men när Ture murade igen förbindelsen mellan köket och stallet, tyckte Karl och Lina att det var en stor dumhet, som dom kommer att "änka sé i alla tider". Det var ju så praktiskt att kunna komma ut till kor och grisar utan att ta omvägen ut på gården "å ud i tagdropped". Jorden var kraftlös, och solsickorna trivdes i den kalkfattiga jorden, så när Ture kom med ett lass gödsel "vá de fan vá ákern glodde stort". Fastigheten ägs i dag av familjen Tommy Magnusson.

Karl Johansson dog 1950 och Lina 1952. Därefter flyttade dottern Alma in med maken Ivar Johansson.

Fröken Carlberg - ett öde, en personlighet.

Myrtle Fahsbender från New Jersey bjuder på Garden Party i Viken i början av 1950-talet.

Stående fr. vänster: Myrtle Fahsbender, Betty Nelson, Edith Persson (delvis död), Allerum 7, Anna Hansson (delvis död), Ingrid Grönvall, f. Nelson, Margit Nelson, Lindegård, Stina Reuter, fr. Nelson samt Ulla Henrysson (skymd av en gren), dotter på Allerum 7. Sittande fr. vänster: Hertha Nelson, Alma Carlberg samt Karolina Persson, farmor på Allerum 7.

Alma Carlberg föddes 1881. Hennes far Per hade 1866 gift sig med Johanna som var svägerska till Adolph Nelson. Per var snickare och reste under långa perioder till Amerika för att tjäna pengar åt familjen ungefär som polacker och andra nu reser till Sverige och skickar hem lönen till sina familjer. Johannas och Pers fem första barn, födda mellan 1867 och 1876, togs när de fyllt femton med till USA där de etablerade sig och levde resten av sina liv.

Alma var Johannas och Pers sjätte barn. Hon fick inte chansen att emigrera. Hon fick inte heller gifta sig. Hon var den som skulle säkra ålderdomen för föräldrarna, Johanna och Per. Hon blev därför en så kallad hemmadotter, ett inte ovanligt öde för flickor för lite över hundra år sedan. Johanna och Per hade 1884 fått bygga ett hus "på ofri grund" i utkanten på Adolfs gård Allerum 3 (nuvarande Bokeshill). När föräldrarna dog på 1920-talet och hon var över fyrtio år gammal blev Alma ensam i huset. Äktenskap och barn var inte längre en realistisk möjlighet. Alma fick inrikta sig på annat och också tänka på sin egen försörjning. Hon var duktig med nål och tråd och blev hemsömmerska. Hon gick hem till familjer, tog mått och sydde sedan upp

det som önskades. Min svärfar som växte upp i grannhuset fick som barn en kostym sydd av Alma. Alma tog också en fosterson, Sigvard, vilket gav en inkomst från kommunen där Adolph Nelsons son Gusten nu var den "starke mannen".

Alma, som jag lärde känna som barndomsvän till min mormor, var en intressant bekantskap. Hon var underfundig och tydligt litterärt begåvad. Hon skrev långa dikter till vänner som fyllde år och hon skrev också små noveller, ibland på vers. Oftast skrevs verken på baksidan av omslagspapper från affären i Ödåkra. Bifogat finns en berättelse "Sekelskiftet" som hon skrev enbart med ord som börjar med s. Hon konstruerade också skämthistorier och en och annan vits. En av hennes mest vågade vitsar är denna:

I en grannby fanns tre speciella äkta par. Mannen i det första rökte förskräckligt. Frun rökte också. Inte så mycket men ändå. De fick ett barn. Det blev nikotinförgiftat och dog.

Mannen i det andra paret drack förskräckligt. Frun drack också. Inte så mycket men ändå. De fick ett barn. Det blev alkoholförgiftat och dog.

Mannen i det tredje paret led av en förskräcklig diarré. Frun hade också diarré. Inte så mycket men ändå. De fick ett barn men det blev en rejäl skit.

1929 blev Almas längtan till syskonen i USA allför stark. Hon köpte en enkel biljett med Svenska Amerikalinjen, stängde och låste sitt hus och gav sig iväg till Chicago. En bidragande anledning var att en av hennes syskonbarn, Myrtle Fahsbender, hade genomgått Illinois Institute of Technology och skulle avlägga civilingenjörsexamen i elektroteknik (om henne kan man läsa i fjolårets skrift). Alma trivdes uppenbarligen och stannade borta i hela två år. När hon kom hem skrev hon en dikt där hennes lilla hus i Allerum förebrående talade till henne: "Vad har det stora landet i väster att erbjuda som inte jag har?". Efter att ha lärt känna Amerika i detalj insåg hon hembygdens och det egna hemmets värde. Hon levde resten av livet som fröken Carlberg i sitt lilla hus i Allerum. På somrarna kom systerdottern Myrtle på besök. Då blev det kaffekalas. Ett år bjöd Myrtle till Garden Party på Vikens hemgårdar. Bilden (på förra sidan) visar festklädda Allerumsdamer vid detta tillfälle.

Allerum 6 november 2014

Thomas Johannesson

SEKELSKIFTET

Av Alma Carlberg, Allerum

Skräddaremästare Sven Svensson satt stillatigande, sur som surkål, stridslysten som sussex tuppen. Symaskinen skramlade. Skräddarlärningen Sune smorde skytteln slarvigt samt spillde små skvättar. Sven som såg sig skyldig straffa slarvern sträckte sig snabbt som sören samt skulle servera Sune sin sedvanliga sinkadus. Samma sekund sondottern Signe släppte strykjärnet som snuddade skräddarens stortå. Store Sokrates som skräddargallan sjöd. Stampande stormskällde Sven så saliven sprutade. Skällde Signe slarviga slyna. Slängde sin stora sax så skräddarbordet skakade. Skräckslagen sjönk stackars Signe samman storgråtande.

Skratlysten skyndade sig Sune, spjuvern, smita sålunda skyddande sitt skinn. Småningom syntes skräddarmoran Stavas solida stoffhydda skugga skådebanan. Sven slutade strax stimma samt satte sig skyndsamt samlande sina sygrejor. Stavas suveränitet stod sig. Stolt som storfurstinnan, stark som Simson svängde Stava sina seniga släggor, skakande Svens skinnorra skrov sägande: Snyt snabeln, sakramentskade stormhake. Skamfilat strykande sin skäggstubb suckade syndaren: "Stortån svullnar så sablars."

Så stillade sig stormen. Sune som sluppit sinkadusen sken som Sölvigsborgssolen. Säkert skulle sprakfålens svanskotor smakat stövelknekten såvida Sven sett smilet.

Så som saken ställt sig sedan skyddsängeln satt sig som skiljedomare, så stod stövelknekten still samtidigt som skräddarmästaren själv satt slokörad som Söderbergskans sugga.

Stava slutade sin stoppning samt skyndade servera sina skyddslingar supé. Sådan splendid supé sen såhär sammansatt: Siktebröd, smör, sötmjölksost, sylta, senap, skinka, starköl. Sedan stekt salt sill, skalpotatis samt smålänningssoppa. Sedan stickelbärsgröt, samt skummjolk. Slutligen spannmålsskaffe samt saffransbullar. Skäddargluggarna som skymtade snapsflaskan strålade som Stavas sjuttiofemöresbrosch.

Synen stämde sinnet sentimentalt så Sven strök smekande Stavas sammetskofta, stundom sefirgarnssjalen, smaskade samt sa: "Si sån sås som Stavas ska sökas." Sunes syltna svalungagap slukade sötebrödsskivorna. Stora stycken sylta ströko som sol smälter snö. Så stötte spelevinkern Signe sägande: "Se Signe. Sillen simmar skavföttes". Sextonåringens skämtlynne smittade så samtliga skrattade. Stava satte sig stoppa strumpor.

Signe strök slut. Sorterade sedan stryktvätten, städade stugan samt sopade stentrappans snö. Skymningen sänkte sig. Sylvesterdagen slöts stämningsfullt. Solen sista strålar skänkte snötäcket sin skimrande skönhet. Sagolikt skrudad stod skogen sovande stum sedan sommarens symfoni spelat sin sista serenad. Stora skaror sparvar samlade sig sökande silvergranens

skydd. Snötäckt stod skutskepparens svankryggade stuga seg som skepparen själv. Symmetriskt sammansvetsade snön svinstian, sågbocken, slipstenen samt skydde sedesamt sanitetshusets skavanker.

Spöklikt spred sig sötaapelträdet skuggor smalnande som svarta sorgeband. Sisträmnda stuga som sett seklets spädbarnsansikte skulle snart skåda samma sekels sista stund. Sjöholmsklockan skulle snart sjunga svanesången. Sekelskifte stundade. Stövarehundens skällande störde stillheten. Signe spejade söderut. Snart syntes Sally Strömbergs sparkstötting svänga Stenbrohörnet. Särsponten Sigfrid Stark skötte sparken. Sally satt småleende slängande Signe skadeglada sidoblickar som syntes säga: "Såhär smart spelar Sally sina spader". Sex, sju sekunder stod Signe stel. Svartsjukans spöke sökte snöra samman strupen. Slutligen segrade självbehärskningen. Stolt svängande sin skoklack stängde Signe stugdörren.

Stora salsklockan slog sex slag. Stugkatten som sky. Sedan sju snapsar stimulerat skräddarehumorn sökte Sven spela styr samt skroderade sägande sig som sjuttonåring slagit snabbblöparen Stenberg, slagit Smålänningstättarn, stukat Spelare-John samt sedermera själv skördat stora segrar som sockenspeleman. "Si sån spelman ska si sökas som sopat spelmanspengar som Skräddare Sven. Si så sant som sagt så samlade sig slättbotöserna som stora sillastim. Sillakrämarens Stava sprang stafett så slättikorna smällde som slängkössa. Så svängde sjögastarna sina stintor, så stärkeskjortorna stod som spända solparasoller. Samma söndag som Sjöbopojkarna slogs så skänkte Svinhulta slaktaren sexton skilling som spelmanspengar."

Snapsarna sporrade självtilliten så Sven sökte storvulet slå saltomortaler som sanningen sagt slutade synnerligen snöpligt sedan seger hjältens skalle skoningslöst stångat skafferidörren samt sedan skoklackarna smeksamt skrapat Stavas snö vita sängtäcke.

Så skiftade scenen. Sven satte sig snopen salvelsefullt sjungande: "Sakta smygande sänker sig strålande Sylvestersol. Stilla stund som sinnet skänker." "Sune! Stubintråd, svavelstickor!" Sven Skräddare skulle skjuta Sylvesterskott. Stor salut. Spring som sjutton Stava! Snart smäller skotten. Sekelskifte stundar.

Fleninge Jakt & Fritid

Här hittar du alltid ett brett sortiment av kvalitetskläder till både dam och herr samt allt du behöver för en lyckad jakt eller för en trevlig dag utomhus.

Välkommen!

Susanne, Tommy & Sandra

Öppettider

Måndag-fredag kl. 11-18 – Lördag kl. 10-14

Tel. 042-20 24 00 – www.fleningejakt.se

ÖDÅKRA HÅRSTUGA

DROP IN OCH
TIDSBESTÄLLNING
EVA

F. SVERIGES FRISÖR-
FÖRETAGARE

HAGAGATAN 2
TEL 20 50 53

Däck — Fälgar — Hjulinställningar
Däckförvaring

DÄCKMARKNADEN

DJURHAGSHUS 042-20 48 60

Välkomna!

El-arbeten

I ÖDÅKRA AB

VI UTFÖR

EL-

**INSTALLATIONER
REPARATIONER
SERVICE**

**042-20 44 20
Börje Johansson**

VI GER
TILLBAKA!

Delar av vår vinst
går till projekt för
barn och ungdomar,
utbildning och
forskning, kultur,
idrott samt
infrastruktur och
näringsliv här i västra
Skåne. **TÄNK OM!**

SPARBANKEN ÖRESUND

För listiga kunder

BOLIST

www.bolist.se

Hus Gård Trädgård
Fleninge 042 - 205840

Snart är våren här! Välkommen att besöka vår butik som är full av Hondas maskiner både för trädgård och industri.

Honda UMS425 Grästrimmer med böjd rigg - 5 års garanti
Ord.pris 3.590:- **Nu 2.990:-**

Den lättare och mer lättmanövrerade klipparen. Trädgården är den plats där man ska ta det lugnt, även när man arbetar i den. **IZY-klippare** lämpar sig för små och medelstora gräsmattor.
Ord.pris 5.990:- **Nu 4.990:-** med drivning, uppsamling & mulching (finfördelning). **Funktion med 5 års garanti.**

Honda Miimo 300 upp till 2200 m² *
inkl. std installation till ett värde av 2.500:-
Ord.pris 20.400:- **Nu 18.900:-**

Honda Miimo 500 upp till 3000 m² *
inkl. std installation till ett värde av 2.500:-
Ord.pris 23.400:- **Nu 21.900:-**

*** 2 års garanti (3 mån. trygghetsförsäkring ingår)**

WILHELMSSON AB
Firman grundad 1927
Tel. 042-20 49 00

www.wbm-fleninge.com

Patrik Wilhelmsson
Direkt: 042-20 49 05
Mobil: 0709-98 77 00

Bengt Wilhelmsson
Direkt: 042-20 49 15
Mobil: 0709-98 77 01

Honda har fem års garanti för privat bruk (ett års garanti för professionellt bruk).

*Bäst i test enligt Smartson (smartson.se)

PRÜTZ
Fleninge 042-21 48 48

När pris och kvalitet är avgörande.

Alltid ett hundratal begagnade bilar på lager.

Föreningens aktiviteter 2015

1. Årsmöte 2015	lörd. 7 mars i Strövelstorps Hembygdsgård kl. 18
2. Storstädning	måndagen 16 mars och arbetsdagarna börjar
3. Duvestubbedagen	söndagen 12 april med ankrace och naturguidning
4. Hembygdsdag	söndagen 26 april kl. 13.30 i kyrkan
5. Utfärd	söndagen 10 maj till Kulturvarvet och Kronborg, Helsingör. Se: www.hembygd.se/fleninge
6. Kyrkogårdsvandring	onsdagen 20 maj kl. 18.30. Medtag kaffekorg
7. Öppet Museum & Motornostalgisk dag	söndagen 7 juni - Se: www.hembygd.se/fleninge
8. Råkfest	onsdagen 10 juni i Vikens Hemgård kl. 19
9. Friluftsgudtjänst	midsommardagen 20 juni, vid möllan. Medtag kaffekorg.
10. Loppmarknad	söndagen 5 juli, Fleninge Mölla kl. 10-14
11. Öppet Museum	söndagen 16 augusti kl. 10-14
12. Ödåkradagen	lörd. 5 september kl. 10-14 "vad är det-tävling"
13. Invigning	lörd. 26 september, Museets nya säkra arkiv invigs
14. Anekdotafton	onsdagen 14 oktober kl. 18.30, Fleninge museum
15. Öppet Museum	Allhelgonadag lördagen 31 oktober kl. 10-14
16. Gåsmiddag	fredagen 13 november kl. 18.30
17. Julstuga	fredagen 4 december kl. 18.00
18. Årsmöte 2016	lördagen 5 mars 2016

Vid tillfälliga besök av gäster, boka tid för besök av muséet. Tel. 204804, 204970 eller 204027. Önskar man se Starke Tufves museum, vid Duvestubbe, ringer man 204027 för guidning.

Loppmarknaden på möllans dag ger föreningen möjlighet att betala elräkningar och försäkringar. Dock undanber vi oss möbler, böcker, mattor och kläder. Hembakat, saft och sylt, blommor och grönt tar vi gärna emot till försäljning.

Hjärtligt tack för allt ni skänker till försäljning!

För frågor och ev. hämtning av saker, ring: 15 36 10 eller 20 49 70.

Styrelsen

KALLELSE

FLENINGE HEMBYGDSFÖRENING

kallar härmed till ordinarie ÅRSMÖTE i Strövelstorps Hembygdsgård, lördagen den 7 mars 2015 kl. 18.00.

Stadgeenliga ärenden.

Efter årsmötet välkomna till supé med dans. Husbandet spelar till 24.00.

Anmälan till supén senast den 24 februari per tel. 042-204970 eller 042-204804.

Pris: 400:-/pers. Ev. vin eller snaps medtages.

OBS! Årsmötet kl. 18.00

STYRELSEN

HEMBYGDSDAG

Anordnas söndagen den 26 april 2015 med Gudstjänst i Fleninge Kyrka kl. 13.30. Därefter kaffe i församlingshemmet. Strövelstorp bygdekör sjunger.

Ca kl. 16 är Museet är öppet och traktorn igång.

UTFÄRD

Årets utfärd går till Kulturvarvet i Helsingör och Kronborgs Slott söndag 10 maj.

Anmälan till Lars Nilsson, tel. 20 49 70.

Mer info, se: www.hembygd.se/fleninge

RÅKFEST

Onsdagen den 10 juni 2015 kl. 19.00 på Vikens Hemgård.

Bindande anmälan till 042-20 49 70 senast den 4 juni 2015.

GÅSMIDDAG

Fredagen den 13 november 2015, kl. 18.30
blir det gåsmiddag.

Bindande anmälan till 042-20 49 70 fr.o.m. 1 oktober 2015.

OBS! Efter 3 korrekturläsningar garanteras inga dryckfel!

Medlemsavgift: 100:- per person, 200:- per familj
Plusgiro: 7 61 30-4, www.hembygd.se/fleninge